

prijeten kot besede o večnem vzveličanju. Dr. Muha umolkne. Navlašč si je dal opraviti z drugimi malenkostmi reči da bi spoznal, kakšen utis so prouzročile njegove besede v dekličinem srcu.

Novice.

— Sprejem knezoškofa dr. Antona Jegliča Slovesen in prisrčen je bil danes sprejem novega vladika. Petkratni strel z grada je naznanil ob $\frac{1}{2}$ 12 uri dopoludne prihod tržaškega brzovlaka na južni kolodvor, kjer so na peronu pričakovali in pozdravili vladiko načelniki uradov in korporacij ter stolni kapitelj. Pred kolodvorom je ob ličnem v to nalašč prirejenem šotoru pozdravil novega višjega pastirja ljubljanski župan Iv. Hribar na čelu občinskega odbora gospodična Silva Dičeva je v imenu narodnih dam nagovorila in mu podala kito cvetja. Med špalirjem, katerega so tvorila slovenska društva z zastavami, gojenke višje dekliške šole potem učenci in učenke ljudskih šol in za temi ostala učilišča ter zvonjenjem po vseh ljubljanskih cerkvah se je presvitli knezoškof peljal ob burnih pozdravih nebrojnega občinstva po Dunajski cesti, Prešernovih ulicah, Marijinem trgu in Špitalskih ulicah v stolno cerkev. Petkratni strel z Grada je zopet naznanil, da je došel knezoškof pred škofijo. Na Marijinem trgu je bil postavljen slavalok in hiše po ulicah koder ji bil obhod, so bile okrašene z zastavami. Zvečer prereda novemu knezoškofu meščani, vojaška godba in združena pevska društva bakljado in serenado. Slovesno intronizacijo dne 22. maja se udeleži mnogobrojno duhovščina z dežele in načelniki uradov in korporacij.

— Odhod knezonadškofa dr. Jakob Missia. Dne 16. maja t. l. ob $\frac{1}{2}$ 6. uri popoldne je zapustil knezonadškof goriški dr. Jakob Missia z brzovlakom Ljubljano in se odpeljal v Trst. V slovo mu je priredilo v predvečer pevsko društvo „Zvon“ in katoliško društvo rokodelskih pomočnikov podoknico. Pred odhodom je podelil v stolni cerkvi obilo zbranim vernikom blagoslov. Prevzvišeni se je na to ob večjem spremstvu odpeljal na kolodvor, kjer so se poslovili od njega načelniki uradov in zastopov. V imenu katoliško-narodnih društev je poslanec Povše ogovoril metropolita, ki se je zahvalil. Na potu so se na kolodvorih zbrani verniki in duhovščina poslavljali od svojega dosedanjega vladika. Kakor smo že poročali bo intronizacija novega knezonadškofa v Gorici v nedeljo dne 22. maja t. l.

— Novo gasilno društvo so usnovali na Brezovici pri Ljubljani, istotako na Dobrovi pri Ljubljani.

— Novo bralno društvo ustanove v Travniku pri Loškem potoku.

— Zaveza slovenskih učiteljskih društev ima lesos X. glavnu skupščino v Ljubljani dne 3. in 4. avgusta.

— Petdesetletnica kot zdravnik je praznoval pred kratkim 73 letni zdravnik gosp. Franc Papež na Jesenicah.

— Papirnatega denarja po 1 gld., 5 gld. in 50 gld., se je do konca aprila 1898. l. vzelo skupaj za 199,308.094 gld. iz prometa in uničilo. Vsega tega denarja je bilo v prometu za 312 milijonov in ga torej še ostane za 112,692.906 gld. Le samih papirnatih goldinarjev izdanih vseh za 57,883.361 gl. se je do konca aprila 1898. l. vzelo iz prometa in uničilo za 57,190.454 gld. V prometu je torej papirnatih goldinarjev le še 692.907.

— Bakren denar po eden krajcar in ^{pol}pet-krajcarja pride l. 1898. iz prometa. Ta denar je v privatnem prometu le še do konca junija t. l. Pri c. kr. blagajnicah in uradih se bodo krajcarji in polkrajcarji jemali še do 31. decembra 1899. v plačilo ali zamenjavo.

— Požrtovalec rodoljub. Veleposestnik g. Fran Kallister v Trstu je daroval društvu „Šolski dom“ v Gorici 1000 gld., za Prešernov spomenik pa 200 gld. Da bi našel požrtovalec rodoljub obilo posnemalcev!

— Koncert priredi dne 21. maja v čitalnični dvorani v Narodnem domu operna pevka Fani Verhunčeva. Gospodična Verhunčeva je v tujini dosegla s svojim lepim in čistim glasom najlepše vspehe, vsled tega je tudi doma največje zanimanje za rojakinjo. Začetek koncertu je ob 8. uri zvečer.

— Ustanove. V proslavo cesarjeve vladarske 50letnice je novomeški občinski zastop sklenil, da založi dve dijaški ustanovi po 50 gld. in jedno ustanovo v znesku 100 gl., ki se bode vsako leto dne 2. decembra delila 20 siromakom.

— Vožnja s parnikom. Gospod Karol Kotnik iz Mirk pri Vrhniki je dobil dovoljenje, da sme napraviti po Ljubljani vožnja s parnikom in to od Vrhnike do Ljubljane.

— Nova mostova. Cestni odbor kamniški napravi dva nova mostova in sicer čez Bistrico pri Domžalah in čez potok v Motniku.

— Protiburševske demonstracije pred sodiščem. Dne 13. maja se je začela pri deželnem sodišču obrava protiburševskih demonstracij v Zvezdi dne 20. februarija. Obtoženih je bilo 18 oseb da so hoteli naskočiti kazino itd. Obravnava je trajala v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek dopoldne. Sodnemu dvoru je predsedoval dež. sodišča svetnik Martinak, tožbo je zastopal drž. pravdnik Pajk in kot zagovorniki so fungirali advokatje dr. Krisper, dr. Tavčar, dr. Tekavčič, dr. Pirc, dr. Sušteršič, dr. Papež in c. kr. notar Plantan. Razprava je pokazala, da obtožba temelji na neopravičeni podlagi in izpovedbe prič so pojasnile, da so tega, da so prvotno nedolžne demonstracije, h koncu resneje postale, krivi največ vzlasti nemški burši, ki so sedeči pri oknu kazinske gostilne, z izzivajočim vedenjem demonstrujoče občinstvo razjarili. Obtožba je pala skoro do cela v nič. Obtoženec Inocente je bil že mej obravnavo oproščen. Oproščeni so bili nadalje: Iv. Miklavc, Anton Kosec, Alojzij Lukner, visokošolci: Karol Klander, Anton Lavrič, Anton Bončar in Iv. Modic, dalja: Ivan Jerina, Miha Mittermayer in dijak Dragotin Cankar. Obsojeni so bili: Ivan Štefe radi prestopka § 312. na 10 gld. globe, Jernej Žargi radi pregreška § 305 na 14 dnij zavora, Ivan Erbežnik radi hudodelstva po § 98 lit. a in b na šest tednov ječe, Jakob Ardigal radi pregreška § 283 na tri dni zavora, Ivan Jerič radi pregreška § 283 na tri dni zavora, Franc Milavec radi prestopka § 312 na 5 gld. globe in Ignacij Mavec radi prestopka § 460 na 14 dnij zavora.

— Protivojaški izgrede v Gradci. V Gradci imajo pa drugač pogum za demonstracije in izgrede kakor v Ljubljani, no pa saj nemškonacionalnega duha prevzeti izgrezniki vedo, da se jim kaj hudega vsled tega ne bo zgodilo. Vojaštvo jim je tarča v katero streljajo. Do zadnjega torka godba bosenskega polka od zadnjih velikih izgredov ni več javno svirala. Ko je v torek prvič nastopila je to dalo nacionalcem in socijalnim demokratom priliko, da so vprizorili velike izgrede. V Steinfeldsko pivarno se je priteplo več sto nemških buršev, ki so toliko časa vpili „Abzug Bosniaken“ in „Heil Germania“, razgrajali, žvižgali in razbijali, da je godba odšla, ne da bi bila začela svirati. Po njenem odhodu so dijaki peli „Die Wacht am Rhein“. Ko je godba svirala na vrtu „Annensäle“ so jo razgrajali s kamenjem prisilili, da je nehala igrati. Godbi je prišla na pomoč stotnija vojakov. Izgrezniki so vojake in redarje obmetavali s kamenjem. Več je bilo ranjenih. Vznemirjenost zaradi teh velikih izgredov je v Gradcu velika. Konflikti se utegnejo ponavljati, ker korno poveljstvo nikakor ne misli opustiti koncertov bosenske vojaške godbe. Restavraterja Steinfeldske pivarne in Aninih dvoran sta zavrnila vse burše, ki so hoteli drugi dan v gostilnične lokale.

— **Razširjenje kolodvora.** C. kr. državno železniško ravnateljstvo namerava razširiti tovarno skladišče na postaji Jarše-Mengišk.

— **Znižane vozne cene** so se dovolile na avstrijskih državnih železnicah za one, ki hočejo obiskati jubilejsko razstavo na Dunaji. Znižanje velja za vse postaje, ki so nad 50 km oddaljene od Dunaja.

— **Enketa glede zlaganja zemljišč.** Vsled odloga dež. poslanca pl. Lenkha je dež. zbor kranjski naročil dež. odboru, naj skliče enketo veščakov, da se posvetujejo o nameravanem zakonu glede zlaganja razkosanih zemljišč. Enketa se je sešla dne 12. maja pri dež. odboru v Ljubljani pod predsedstvom dež. glavarja O. Detele. Posvetovanja so se vdeležili predlagatelj, zastopniki kmetijske družbe, veleposestnikov, kmetijskih posestev, kmetijskega ministerstva in deželne vlade.

— **Skrivajte pred otroci žveplenke!** Dne 3. maja popoldne je užgal 6letni dečko plot za hlevom Gregorja Raka v Lazah v občini Zamostec, ker je bil hlev s slamo krit se je vnel in požar se je razširil tudi na hišno poslopje in kaščo. Zgorela so vsa poslopja in oprava, orodje, obleka, živež ter štirje prašiči. Škode je do 1700 gld. Pogorelec je bil zavarovan le za 300 gld. Da se ogenj ni razširil na vso vas, so zabranili vaščani.

— **Podraženje kruha v Trstu.** Tržaški peki so sklenili zvišati ceno kruhu od 20 na 22 kr. kg. Namestništvo pa je odredilo, da najvišja cena ne sme prekoračiti 20 kr. ker ni nobenega pravega povoda za zvišanje.

— **Nesreči na železnicah.** Kamniški vlak je minolo soboto povozil pri Trzinu konja mizarja Pirnata iz Loke pri Mengšu. Konj se je splašil in skočil med vlak. — Minoli petek je poštni vlak južne železnice povozil na progi med Savo in Zagorjem nekega tujega slabo oblečenega človeka. Vlak mu je čisto zdrobil glavo in je bil takoj mrtev.

— **Zastava na stolpu Votivne cerkve na Dunaji.** Klepar Hubert Frankl na Dunaji je v soboto zvečer dne 7. maja splezal ob strelovodu na levi stolp Votivne cerkve in je vkljub viharju pritrdil na stolpovo krono drog z 20 m dolgo cesarsko zastavo v proslavo Cesarskega jubileja. Vse je strmelo nad tem drzno-pogumnim činom. Frankl je potreboval, da je splezal na stolp 1½ ure. Za ta junaški čin je že dobil imenovanec dobro plačilo. Cesar mu je podelil 500 gld., nadvojvoda Rainer 200 gld., nadvojvoda Oto 100 gld., prošt Marschal 50 gld. in dva zlatnika. Frankl je zastavo tudi snel s stolpa in sicer je to zopet storil po noči, ne da bi kdo vedel o tem.

— **Požar.** V Čikagi je zgorel magacin, v katerem je bilo 1.115.000 mer žita.

— **Kolesa v zastavljalnici.** Monakovska mestna zastavljalnica je kar preplavljena z bicikli. Število zastavljenih koles znaša okrog 1400; upravitelj je predlagal, naj se napravi posebna obramba za nje, ki bi stala 3800 mark. Župan je k temu predlogu naročevaje se pristavil, morebiti bo še treba za kolesa posebno zastavljalnico napraviti.

— **Bogastvo angleškega jezika.** Vsled vednega izposojevanja drugih jezikov pri angleškem, utegne angleški slovar v kratkem biti sovrstnik kitajskemu, na besedah najbogatejšemu na svetu. Računa se, da ima angleški jezik okrog 200.000 več ali manj rabnih besedij. Shakespeare, ki je kakor znano mej angleškimi pesniki rabil največ besedij, jih je rabil le 16.000, Milton se je zadostil z le 8000. Izobraženec ne potrebuje v obče več kakor 3000 do 4000 besedij, za jezik na ulici in za nižje sloje pa ni treba več kot 500 besedij. Tujec, ki se hoče hitro naučiti angleški potrebuje k večjemu 200, da razume časopise in tekoče slovstvo pa 2000 besedij.

— **Pomanjkanje papirja.** V Zjedinjenih državah preti vsled vojske — pomanjkanje papirja. Na dan izdelajo papirnice 1800 ton belega papirja, a zadnje mesece se ga je po 2100 ton porabijo na dan. Toliko pišejo ameriški listi o vojski. Nekateri listi že pišejo, da bodo morali obliko zmanjšati, če ne pride od kod pomoč.

— **Velika toča.** Dne 5. maja je v Dubrovniku in okolici v Dalmaciji razsajala grozna nevihta in padala taka toča, kakoršne ne pomnijo najstarejši ljudje. Toča je padala 20 minut neprestano. Bila je gosta in najdebelejša je bila velikosti moške pesti. Naletelo se je je tako na detelo kakor bi bila tla posuta s kamenjem. Uničilo je vse. Rastline in drevesa so odrgnena in oklestena. Vse ograje in veje, tudi debele kakor pest, so odbite in uničene. Vsi vrtovi so pokončani. Kaj je, nobenega ni videti nikjer več. Toča je razbila do 9000 šip in je bila tako močna, da je preluknjala celo jadra ladij. Kako je bila debela pove to, da je še po preteku nekaj ur tehtalo 14 zrn toče ½ kilograma. Narod gleda obupan na razbito polje.

— **Kako se more zastonj živeti.** Ob Rio Grande, ki tvori mejo mej Teksas in Mehiko, leži ameriško mesto El Paso nasproti ameriškemu mestu Juarez. Mesti sta zvezani z mostom. V El Paso je ameriški dolar ob sebi umevno 100 centinov vreden, mehiški pa le 85 centinov in v Juarez-u je ravno nasprotno razmerje. Dalje je v obeh mestih drobiž tako redek kakor v Italiji. Če torej kdo v El Paso pije zjutraj kavo za 15 centimov in plača z ameriškim dolarjem, dobi nazaj mehiški dolar. Če gre dotičnik potem čez most v Juarez in si naroči ondi zajutrek za 15 centimov, dobi za svoj mehiški dolar zopet ameriškega, ki se more v El Paso na novo koristno porabiti. Kdor je torej dobrih nog in ima en dolar v žepu temu ni treba pomanjkanja trpeti.

— **Draginja.** Vprašanje o odpravi avstro-ogrskih žitnih carin je definitivno v negativnem smislu rešeno, carina na žito se ne odpravi. Nasprotovala je temu zlasti Ogerska pa tudi Avstrija se ni preveč poganjala za odpravo. Sprevidelo se je da bi odprava carine čisto nič ne vplivala na ceno kruha. Ta odprava žitnih carin na Francoskem in Italijanskem je dosegla nasprotno, kar se je z njo nameravalo. Namesto, da bi cene žitu pale, so še poskočile. Ruska vlada se je oficijelno izjavila, da nikakor ne namerava zavirati izvoza žita in da so vsi nasprotni glasovi neresnični. Na Ruskem se sploh svetuje, da naj bi se Evropa emancipirala glede preskrbitve žita od Amerike s tem, da bi napravila državne zaloge žita. — Na Španjskem je izšel ukaz, po katerem je dovoljen prosti uvoz pšenice, turščice, ovsa, ječmena, riža in moke. Skrbno se ondi posvetujejo tudi o tem, kako poskrbeti za živila, sploh ker sedanje žitne zaloge bodo povžita tekom jednega meseca. Nemiri vsled druginje se tod in na Laškem vedno ponavljajo.

— Belgijski ministerski svet je izdal stroge ukaze proti samovoljnemu povišanju žitnih cen. Več vnanjih spekulativ so kar iztirali. — Ogerski poljedelski minister se je v posvetovanji z mastno upravo budapeštansko izjavil, da bi v slučajih, ako bode cena kruhu rastla, parni mlini in pekarije na državnih posestvih, mogle na dan za 12.000 mož kruha speči, tudi bi dajala država moko za svojo ceno. — Visoke cene kruha so provzročile v Lvovu in drugih galiških krajih nemire. Občinske uprave so sklenile v lastni režiji kruh peči in ga po lastnih cenah oziroma zastonj mej ljudstvo razdeljevati. Lvovsko delavstvo je prosilo vojno poveljstvo, da bi dovolilo, da bi se večja množina kruha vojaške pekarije razdelila za lastno ceno mej revno ljudstvo. Poveljstvo je obljubilo, da hoče prošnjo podpirati pri vojnem ministru. — Dunajski peki so sklenili manjši kruh peči, da si cena žitu zadnji čas ni ondi ravno poskočila. Hleba po 1½ kg. hočejo zanaprej po isti ceni prodajati kakor prej hlebe po 3 kg. — Tudi v Berlinu so peki zmanjšali kruh.